

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4835/2021
19.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Данијеле Николић и Катарина Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дане Кораћ адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 145/19 од 08.07.2020. године, у седници већа одржаној 19.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 145/19 од 08.07.2020. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1698/17 од 08.10.2018. године, у првом ставу изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.10.2018. године до исплате. У другом ставу изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 47.400,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 145/19 од 08.07.2020. године, у првом ставу изреке укинута је првостепена пресуда. У другом ставу изреке одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 300.000,00 динара са законском затезном каматом од 08.10.2018. године до исплате као неоснован. У трећем ставу изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара. У четвртном ставу изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, против тужиоца је дана 26.03.2010. године Основни јавни тужилац у Новом Саду поднео оптужницу под ознаком Кт. 1949/10 због основане сумње да је извршио кривично дело преваре из члана 208. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС и продужено кривично дело фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. у вези са чланом 61. КЗ РС. Пошто у покренутом кривичном поступку, у предмету К 1064/12, тужилац није приступао на главни претрес и то дана 22.01.2013. године, затим 01.03.2013. године, те 17.04.2013. године, као и 24.05.2013. године Основни суд у Новом Саду је, поступајући по предлогу Основног јавног тужиоца у Новом Саду, решењем Кв 2322/13 од 03.09.2013. године против тужиоца као окривљеног, а на основу члана 142. став 1. тачка 4. ЗКП одредио притвор који ће трајати од дана лишења слободe до одлуке суда, услед очигледног избегавања да се одазове на позив суда да присуствује главном претресу. Тужилац је лишен слободe дана 20.09.2013. године. Притвор му је затим продужен и то решењем Основног суда у Новом Саду Кв 3768/13 од 18.10.2013. године најдуже до 20.10.2013. године и решењем истог суда Кв. 3812/13 од 18.10.2013. године најдуже до 19.11.2013. године. Решењем Кж 74/13 од 29.10.2013. године Виши суд у Новом Саду је усвојио жалбу окривљеног и браниоца окривљеног, преиначио решење Основног суда у Новом Саду Кв 3768/13 од 18.10.2013. године и укинуо притвор који је тужиоцу био одређен наведеним решењем. Решењем Кж2 3231/13 од 30.10.2013. године Апелациони суд у Новом Саду је усвојио жалбу окривљеног и браниоца окривљеног и укинуо решење Основног суда у Новом Саду Кв 3812/13 од 18.10.2013. године. У овом кривичном поступку против тужиоца као окривљеног у предмету Основног суда у Новом Саду К 1064/12 је био заказан главни претрес за 08.04.2020. године, али није одржан пошто су списи предмета достављени Апелационом суду у Београду на увид 31.03.2020. године и то током проглашеног ванредног стања у Републици Србији због пандемије. Кривични поступак против тужиоца још није окончан.

Одредбом члана 583. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011...35/2019), који се примењује на основу члана 607. став 1. истог законика прописано је да ће се у поступцима за остваривање права на накнаду штете и других права лица неосновано лишеног слободe или неосновано осуђеног примењивати одредбе члана 584. до 595. овог законика, а уколико у овим одредбама није нешто посебно прописано, сходно ће се примењивати остале одредбе овог законика. Одредбом члана 584. став 1. тачка 1. Законика о

кривичном поступку прописано је да се неосновано лишеним слободe сматра лице које је било лишено слободe, а није дошло до покретања поступка, или је правоснажним решењем поступак обустављен или ако је одбијена, или је поступак правоснажно окончан одбијајућом или ослобађајућом пресудом.

Код таквог утврђеног чињеничног стања, пошто кривични поступак покренут против тужиоца као окривљеног није обустављен, оптужба није одбијена нити је поступак правоснажно окончан одбијајућом или ослобађајућом пресудом у смислу члана 584. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку, правилан је закључак другостепеног суда да нису испуњени услови за остваривање права на накнаду штете јер се тужилац не може сматрати лицем неосновано лишеним слободe. Право на накнаду штете има лице против којег је оптужба одбијена или је поступак окончан одбијајућом или ослобађајућом пресудом или је пак кривични поступак обустављен. Против тужиоца се и даље води кривични поступак па се за сада не може сматрати лицем које је неосновано лишено слободe.

Суд је ценио наводе ревизије па је нашао да су исти неосновани. Одредбом члана 584. став 1. тачка 4. Законика о кривичном поступку, на коју се тужилац у ревизији позива, прописано је да се неосновано лишеним слободe сматра лице које је услед грешке или незаконитог рада органа поступка лишено слободe или је лишење слободe трајало дуже или је дуже задржано у заводу ради извршења кривичне санкције која се састоји у лишењу слободe. Тужилац у ревизији тврди да је оправдано изостао са главног претреса 24.05.2013. године, али у конкретном случају није доказано да је тужилац, као лице које више пута није приступало на главни претрес, услед грешке и незаконитог рада органа поступка лишен слободe, па овакви наводи ревизије нису основани, већ је правилном применом члана 584. став 1. тачка 1. наведеног законика донета одлука. При том је другостепени суд за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге које Врховни суд у свему прихвата као правилне због чега су супротни ревизијски наводи неосновани.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку донета је одлука као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић